

Wojewódzki Urząd Pracy
w Krakowie

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie małopolskim w 2017 roku

---

Kraków, lipiec 2018

Spis treści

Wstęp.....	2
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy.....	3
2. Bezrobotni i oferty pracy	5
3. Popyt na pracę	10
3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	12
4. Analiza umiejętności i uprawnień	14
5. Bezrobotni bez zawodu.....	16
6. Analiza rynku edukacyjnego	17
6.1. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych.....	17
6.2. Absolwenci szkół wyższych	18
7. Analiza lokalnych rynków pracy na bazie badania kwestionariuszowego	19
8. Prognoza wojewódzkiego rynku pracy.....	21
Podsumowanie.....	22
Spis tabel, wykresów i rysunków	24

Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zgodnie z założeniami twórców, powinien być narzędziem wykorzystywanym przy planowaniu działań prowadzących do osiągnięcia równowagi na lokalnym rynku pracy. Zakłada się bowiem, że powinien on być źródłem danych zarówno o poziomie popytu, jak i podaży na rynku pracy¹.

Zgodnie z zapisami ustawy: *prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy*. Raport został stworzony w oparciu o zalecenia metodyczne przygotowane w ramach projektu „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”, zamieszczone na stronie <http://mz.praca.gov.pl/>. Wykorzystywane w raporcie dane pochodzą z systemu Syriusz, Systemu Informacji Oświatowej MEN, Głównego Urzędu Statystycznego, z badania ofert pracy w Internecie, z badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw, a także systemu prognostyczno-informacyjnego GUS.

Przedstawione w raporcie analizy dotyczą województwa małopolskiego i oceny rynku pracy w 2017 r. i obejmują takie zagadnienia, jak: analizę ogólnej sytuacji na rynku pracy, ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę umiejętności i uprawnień, analizę rynku edukacyjnego, analizę lokalnych rynków pracy na bazie badania kwestionariuszowego oraz prognozy wojewódzkiego rynku pracy.

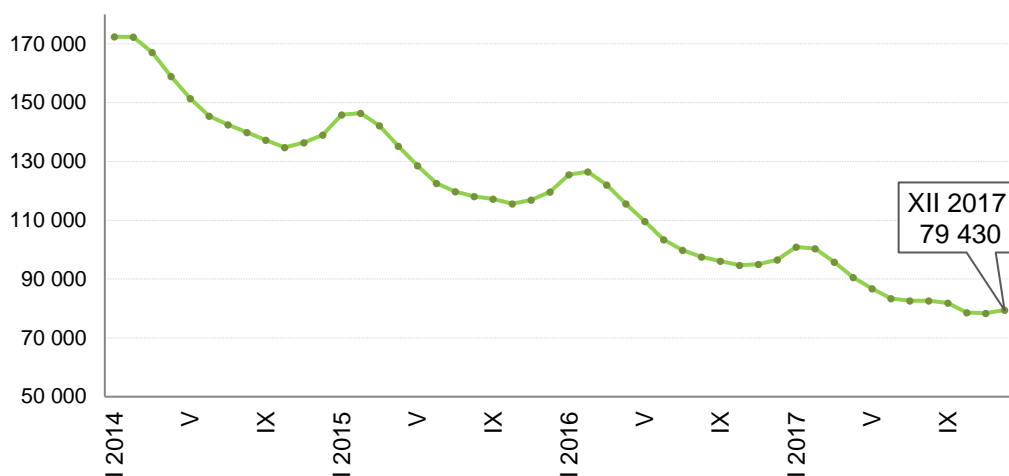
---

¹ Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy: http://mz.praca.gov.pl/Puls2/MZ/metodologia_1.pdf.

roku. Pod koniec roku 2017 wzrost był zauważalnie niższy niż w latach poprzednich. W pozostałych miesiącach roku miał miejsce wyraźny spadek.

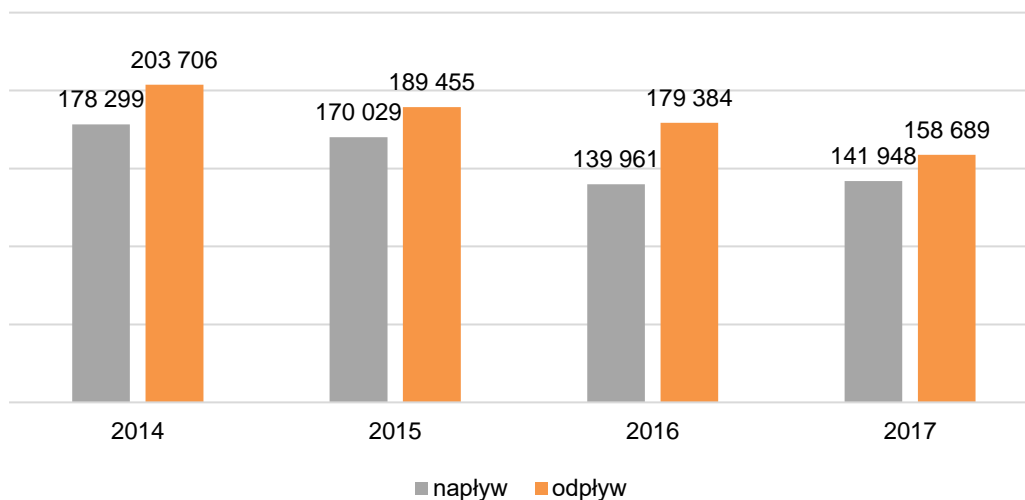
Rysunek 2. Zmiany liczby bezrobotnych w woj. małopolskim w latach 2014-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań o rynku pracy MRPiPS-01

Podobnie jak w latach poprzednich, w 2017 r., relacja pomiędzy liczbą osób rejestrujących się jako osoby bezrobotne, a liczbą osób opuszczających rejestry powiatowych urzędów pracy była korzystna. Odpływ bezrobotnych wyniósł 158,7 tys. osób i był o 16,7 tys. wyższy niż napływ.

Rysunek 3. Napływ i odpływ bezrobotnych do/z powiatowych urzędów pracy województwa małopolskiego w latach 2014-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań o rynku pracy MRPiPS-01

2. Bezrobotni i oferty pracy

W ciągu 2017 r. do powiatowych urzędów pracy w województwie małopolskim wpłynęło 116,2 tys. oferty pracy o 12,5 tys. więcej niż rok wcześniej. Oferty subsydiowane stanowiły ¼ wszystkich zgłoszonych, udział ten był wyraźnie niższy niż rok wcześniej, kiedy oferty subsydiowane stanowiły 30%. Na koniec grudnia 2017 r. w dyspozycji powiatowych urzędów pracy pozostawało 5 tys. niewykorzystanych ofert, tj. o 0,1 tys. więcej niż pod koniec roku 2016.

Najwięcej osób bezrobotnych, w podziale na wielkie grupy zawodów, zanotowano wśród *pracowników usług i sprzedawców oraz robotników przemysłowych i rzemieślników* (stan na koniec roku). Wśród ofert jakie wpłynęły do PUP najczęściej było skierowanych do *robotników przemysłowych i rzemieślników, pracowników wykonujących prace proste oraz dla pracowników usług i sprzedawców*. Nieco inaczej wygląda struktura ofert zamieszczanych w Internecie, tu przeważają ofert kierowane do *specjalistów*.

Tabela 1. Wielkie grupy zawodów – liczba bezrobotnych oraz napływy ofert pracy w 2017 roku.

Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Napływ ofert pracy w okresie	
	napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	CBOP (PUP+OHP+ EURES)	Internet
Sily zbrojne	43	53	14	0	0
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1499	1668	1000	838	122
Specjaliści	20538	22728	9633	9096	1262
Technicy i inny średni personel	19127	21683	9850	8038	164
Pracownicy biurowi	7826	8847	4693	15158	142
Pracownicy usług i sprzedawcy	27154	29906	17905	24039	207
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1241	1434	1001	1023	0
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	27818	32377	15475	27963	0
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	6038	6956	3697	11986	0
Pracownicy wykonujący prace proste	10746	12475	7009	27285	40

Największa liczba bezrobotnych w 2017 r. (stan na koniec okresu) dotyczyła *sprzedawców sklepowych* – było ich prawie 8,5 tys. na kolejnych miejscach znajdują się zawody, ze znacznie mniejszą liczbą bezrobotnych: kucharze - 2,5 tys., pracownicy obsługi biurowej – 1,8 tys., oraz robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym – 1,7 tys. Biorąc pod uwagę napływ osób bezrobotnych do rejestrów również dominują sprzedawcy – 12,1 tys. zarejestrowanych w ciągu roku i kucharze – 3,9 tys. Na kolejnych pozycjach znajdują się mechanicy pojazdów samochodowych – 3,3

tys. zarejestrowanych bezrobotnych oraz robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym – 3,1 tys. Należy zaznaczyć, że te cztery grupy charakteryzują również najwyższe liczby wyrejestrowań.

Tabela 2. Zawody z największą liczbą bezrobotnych zarejestrowanych w 2017 r. - wg grup elementarnych.

Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni		
	napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	12150	13390	8473
Kucharze	3946	4413	2459
Mechanicy pojazdów samochodowych	3291	3829	1402
Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	3120	3682	1687
Fryzjerzy	2807	2925	1534
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	2686	3096	1538
Pracownicy obsługi biurowej	2612	2998	1784
Ślusarze i pokrewni	2541	2989	1531
Murarze i pokrewni	2340	2771	1234
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	2001	2231	1217
Technicy mechanicy	1944	2324	847
Gospodarze budynków	1910	2161	1511
Stolarze meblowi i pokrewni	1799	2031	851
Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	1713	2021	1437
Magazynierzy i pokrewni	1710	1928	824
Elektromechanicy i elektrycy	1603	1837	811
Technicy budownictwa	1525	1745	655
Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	1503	1678	767
Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	1357	1499	652
Kelnerzy	1346	1477	822
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	1328	1571	1125
Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	1298	1475	977
Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	1261	1445	584
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	1194	1304	449
Ekonomiści	1139	1237	636
Hydraulicy i monterzy rurociągów	1138	1324	567
Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	1102	1288	450
Recepcjoniści hotelowi	1008	1051	455

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika, tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danej grupie zawodów. Wskaźnik przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100% (gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwale bezrobotnym). W tabeli 3 przedstawiono listę zawodów, które w 2017 r. uzyskały najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia.

Tabela 3. Grupy zawodów, które uzyskały najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia.

Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
Oficerowie sił zbrojnych	100,00
Przedstawiciele władz publicznych	100,00
Wyżsi urzędnicy władz samorządowych	100,00
Kierownicy w instytucjach edukacyjnych	100,00
Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	100,00
Choreografowie i tancerze	100,00
Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni	100,00
Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych	100,00
Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	100,00
Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	100,00
Tancerze	100,00
Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	100,00
Modelki i modele	100,00
Pszczelarze i hodowcy jedwabników	100,00
Rybacy śródlądowi	100,00
Rolnicy produkcji roślinnej pracujący na własne potrzeby	100,00
Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	100,00
Monterzy instrumentów muzycznych	100,00
Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	100,00
Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	100,00
Nurkowie	100,00
Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych	100,00
Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	100,00
Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	100,00
Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	100,00
Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta	100,00

Wartość miernika płynności bezrobotnych wskazuje na kierunek i natężenie przepływu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Mniejszy od 1 oznacza, że napływ był większy od odpływu, a tym samym liczba bezrobotnych wzrosła. Większy od 1 oznacza sytuację odwrotną. Poniższa tabela pokazuje, że najwyższy wskaźnik płynności bezrobotnych, mierzony wg metodologii Monitoringu, dotyczył klasyfikatorów żywności oraz klasyfikatorów wyrobów przemysłowych.

Tabela 4. Grupy zawodów, które uzyskały najwyższy wskaźnik płynności bezrobotnych.

Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	5,00
Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych	4,00
Monterzy budownictwa wodnego	3,33
Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	3,00
Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	2,40

Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	2,21
Wyżsi urzędnicy władz samorządowych	2,00
Kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej	2,00
Osoby dozoru ruchu w górnictwie	2,00
Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych	2,00
Środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia	2,00
Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	2,00
Sadownicy	2,00
Mechanicy statków powietrznych i pokrewni	2,00
Nurkowie	2,00
Strzałowci i pokrewni	2,00
Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	2,00
Maszyniści kolejowi i metra	2,00
Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta	2,00

Wskaźnik płynności bezrobotnych na poziomie 0 (minimalnym) charakteryzował dwie elementarne grupy zawodów - położne z tytułem specjalisty oraz sędziów. Oznacza to, że w zawodach tych wystąpił jedynie napływ bezrobotnych.

Tabela 5. Lista zawodów, które uzyskały najniższy wskaźnik płynności bezrobotnych.

Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
Położne z tytułem specjalisty	0,00
Sędziowie	0,00
Rybaczy morscy	0,33
Meteorolodzy	0,50
Pomocnicy biblioteczni	0,50
Uliczni sprzedawcy żywności	0,50
Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	0,50
Sekretarze prawni	0,67
Nauczyciele muzyki w placówkach pozaszkolnych	0,75
Kontrolerzy (sterowniczy) procesów w przemyśle chemicznym	0,75
Funkcjonariusze służb specjalnych	0,75
Instruktorzy nauki jazdy	0,75
Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	0,75
Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	0,76
Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	0,77

Tabela 6 zawiera porównanie wielkich grup zawodów na podstawie dwóch metod pomiaru bezrobocia: rejestrowanego w powiatowych urzędach pracy oraz szacowanego w Badaniu Ekonomicznej Aktywności Ludności (BAEL) - w liczbach bezwzględnych, jak i wartościach procentowych.

Tabela 6. Bezrobotni w 2017 roku – wg rejestrów PUP oraz wg BAEL.

Nazwa wielkiej grupy zawodów	PUP (zarejestrowani bezrobotni poprzednio pracujący) *	BAEL (bezrobotni poprzednio pracujący) **	PUP (zarejestrowani bezrobotni poprzednio pracujący)	BAEL (bezrobotni poprzednio pracujący)	wskaźnik zróżnicowania (PUP vs BAEL)
	w liczbach bezwzględnych		wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach		
Ogółem	71 502	38 600	100,00%	100,00%	
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1 761	475	2,46%	1,23%	2,00
Specjaliści	4 720	3 450	6,60%	8,94%	0,74
Technicy i inny średni personel	5 066	5 825	7,08%	15,09%	0,47
Pracownicy biurowi	7 055	3 050	9,87%	7,90%	1,25
Pracownicy usług i sprzedawcy	21 109	8 150	29,52%	21,11%	1,40
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	699	0	0,98%	0,00%	
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	13 891	9 600	19,43%	24,87%	0,78
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	4 547	3 850	6,36%	9,97%	0,64
Pracownicy wykonujący prace proste	12 631	4 200	17,66%	10,88%	1,62
Siły zbrojne	24		0,03%		

* średnia arytmetyczna ze stanów na koniec miesiący

** średnia arytmetyczna z kwartałów

Największe odchylenia na rzecz bezrobocia mierzonego wg BAEL zaobserwowano w grupie *technicy i inny średni personel* oraz *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń*. Można więc wnioskować, że wielu z nich nie rejestruje się w urzędach pracy. Z kolei największe zróżnicowanie odsetka bezrobotnych „na korzyść” PUP dotyczy *przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników*.

Porównując proporcje między liczbą ofert pracy zgłaszanych do PUP oraz zamieszczanych w Internecie można ocenić, które wielkie grupy zawodowe są poszukiwane za pośrednictwem publicznych służb zatrudnienia, a które z wykorzystaniem innych źródeł (np. agencji zatrudnienia, firm HR). Pracownicy, których zdecydowanie częściej szuka się poza urzędami pracy należą do dwóch wielkich grup zawodów: *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy* oraz *specjaliści*. Natomiast do PUP, znacznie częściej niż na tzw. wolny rynek, trafiają oferty kierowane do *pracowników wykonujących prace proste, robotników przemysłowych i rzemieślników* oraz *operatorów i monterów maszyn i urządzeń*.

Tabela 7. Oferty pracy w 2017 roku.

Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP +EURES)	Internet	Razem	CBOP (PUP+OHP +EURES)	Internet	CBOP (PUP+OHP +EURES)	Internet	Wskaźnik zróżnicowania (PUP vs. Internet)
	w liczbach bezwzględnych			wskaźnik struktury według źródeł		wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach		
Ogółem	125426	1937	127363					
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	838	122	960	87,29%	12,71%	0,67%	6,30%	0,11
Specjaliści	9096	1262	10358	87,82%	12,18%	7,25%	65,15%	0,11
Technicy i inny średni personel	8038	164	8202	98,00%	2,00%	6,41%	8,47%	0,76
Pracownicy biurowi	15158	142	15300	99,07%	0,93%	12,09%	7,33%	1,65
Pracownicy usług i sprzedawcy	24039	207	24246	99,15%	0,85%	19,17%	10,69%	1,79
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1023	0	1023	100,00%	0,00%	0,82%	0,00%	
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	27963	0	27963	100,00%	0,00%	22,29%	0,00%	
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	11986	0	11986	100,00%	0,00%	9,56%	0,00%	
Pracownicy wykonujący prace proste	27285	40	27325	99,85%	0,15%	21,75%	2,07%	10,53
Sily zbrojne	0	0	0			0,00%	0,00%	

3. Popyt na pracę

Zgodnie z realizowanym przez GUS badaniem *Popyt na pracę*, w województwie małopolskim w 2017 r. największą liczbę pracujących odnotowano w pierwszym i drugim kwartale. Z kolei najwięcej wolnych miejsc pracy było w trzecim kwartale roku (12,5 tys.), najmniej w kwartale drugim (9,8 tys.). Przeciętnie w całym 2017 roku liczba wolnych miejsc pracy wyniosła 11,1 tys., najwięcej w grupie *specjalistów oraz robotników przemysłowych i rzemieślników*. Natomiast przeciętna liczba pracujących w roku 2017 to 1 044,9 tys. osób, w tym: 248,5 tys. *specjalistów*, 166,2 tys. *robotników przemysłowych i rzemieślników*, 142,2 tys. *pracowników usług i sprzedawców*, 125,8 tys. *pracowników biurowych*, 107 tys. *operatorów i monterów maszyn i urządzeń*, 91,2 tys. *techników i innego średniego personelu*, 84,5 tys. *przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników*, 78 tys. *pracowników wykonujących prace proste* oraz 1,5 tys. *rolników, ogrodników, leśników i rybaków*.

Najwyższy wskaźnik wolnych miejsc pracy², przeciętnie w roku 2017, dotyczył *robotników przemysłowych i rzemieślników*, najniższy *przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników*. *Operatorów monterów maszyn i urządzeń* oraz *pracowników biurowych*. Podobnie było w I i III kwartale, natomiast w II kwartale najwyższy wskaźnik wolnych miejsc pracy charakteryzował

² Wskaźnik wolnych miejsc pracy pokazuje procentowy udział wolnych miejsc pracy we wszystkich miejscach pracy (zagospodarowanych i wolnych) na danym obszarze

operatorów maszyn i urządzeń. W ostatnim kwartale roku najwyższy wskaźnik dotyczył robotników przemysłowych i rzemieślników, natomiast najniższy rolników, ogrodników, leśników i rybaków.

Tabela 8. Podstawowe charakterystyki rynku pracy – pracujący oraz wolne miejsca pracy (w tys.) według wielkich grup zawodów w 2017 roku.

Nazwa wielkiej grupy zawodów	Okres sprawozdawczy	Liczba pracujących	Liczba wolnych miejsc pracy	Wskaźnik wolnych miejsc pracy (w %)
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	I kwartał	86,5	0,3	0,37
	II kwartał	83,7	0,3	0,40
	III kwartał	82,9	0,4	0,50
	IV kwartał	85,0	0,4	0,47
	przeciętna w roku	84,5	0,4	0,43
Specjaliści	I kwartał	246,3	3,1	1,24
	II kwartał	251,8	2,6	1,03
	III kwartał	250,3	3,7	1,45
	IV kwartał	245,7	2,6	1,03
	przeciętna w roku	248,5	3,0	1,19
Technicy i inny średni personel	I kwartał	90,7	0,5	0,56
	II kwartał	91,1	0,9	0,94
	III kwartał	91,5	1,0	1,09
	IV kwartał	91,4	0,8	0,87
	przeciętna w roku	91,2	0,8	0,87
Pracownicy biurów	I kwartał	127,5	0,7	0,57
	II kwartał	130,9	0,8	0,64
	III kwartał	124,6	0,7	0,59
	IV kwartał	120,3	0,5	0,45
	przeciętna w roku	125,8	0,7	0,57
Pracownicy usług i sprzedawcy	I kwartał	144,5	1,2	0,81
	II kwartał	143,8	1,4	0,97
	III kwartał	139,9	1,6	1,16
	IV kwartał	140,6	2,2	1,51
	przeciętna w roku	142,2	1,6	1,11
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	I kwartał	1,3	0,0	0,15
	II kwartał	1,7	0,0	0,06
	III kwartał	1,5	0,0	0,00
	IV kwartał	1,4	0,0	0,29
	przeciętna w roku	1,5	0,0	0,12
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	I kwartał	160,8	3,3	2,00
	II kwartał	176,2	2,0	1,10
	III kwartał	167,9	3,2	1,86
	IV kwartał	160,0	3,0	1,82
	przeciętna w roku	166,2	2,8	1,68
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	I kwartał	107,1	1,2	1,08
	II kwartał	110,6	1,2	1,12
	III kwartał	105,1	1,3	1,23
	IV kwartał	105,0	1,0	0,98
	przeciętna w roku	107,0	1,2	1,10
Pracownicy wykonujący prace proste	I kwartał	80,4	0,6	0,78
	II kwartał	75,5	0,5	0,67
	III kwartał	76,2	0,5	0,66
	IV kwartał	79,8	0,9	1,07
	przeciętna w roku	78,0	0,6	0,80
Ogółem	I kwartał	1 045,1	10,9	1,03
	II kwartał	1 065,3	9,8	0,91
	III kwartał	1 040,0	12,5	1,18
	IV kwartał	1 029,4	11,3	1,09
	przeciętna w roku	1 044,9	11,1	1,05

Przeciętna liczba nowo utworzonych miejsc pracy w 2017 roku wyniosła 16,7 tys., a miejsc zlikwidowanych 6 tys. Pod względem liczby miejsc nowo utworzonych zdecydowanie dominował pierwszy kwartał (25,6 tys.). Płynność miejsc pracy, czyli różnica pomiędzy miejscami pracy nowo utworzonymi, a zlikwidowanymi była najwyższa w I kwartale, kiedy wyniosła 17,9 tys., natomiast najniższa w kwartale ostatnim – 7,1 tys. Przeciętna wartość wskaźnika w całym 2017 roku to 10,7 tys.

Tabela 9. Zlikwidowane i nowo utworzone miejsca pracy (w tys.) w 2017 roku (stan w okresie sprawozdawczym).

Okres sprawozdawczy	Nowo utworzone miejsca pracy	Zlikwidowane miejsca pracy	Płynność miejsc pracy
I kwartał	25,6	7,7	17,9
II kwartał	13,2	5,6	7,6
III kwartał	16,3	6,1	10,2
IV kwartał	11,9	4,8	7,1
przeciętnie w roku	16,7	6,0	10,7

3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

W 2017 roku, zgodnie z metodologią stosowaną w Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, do grupy zawodów maksymalnie deficytowych zaliczono jeden zawód – kierowców motocykli³. W deficycie znalazło się 12 zawodów, tyle samo co rok wcześniej. Największa liczba bezrobotnych dotyczyła *grupy spawaczy oraz tynkarzy*. Z kolei największa średniomiesięczna liczba miejsc pracy dotyczyła *spawaczy oraz pracowników zajmujących się sprzątniem*. W grupie zawodów deficytowych, wskaźnik dostępności miejsc pracy, liczony jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby dostępnych ofert pracy, wynosił od 0,15 dla *pielęgniarek z tytułem specjalisty*, do 0,89 dla *spawaczy*.

Tabela 10. Grupa zawodów deficytowych w 2017 roku.

Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EU RES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
MAKSYMALNY DEFICYT							
Kierowcy motocykli		3				0,00	0,00
DEFICYT							
Pielęgniarki z tytułem specjalisty	2,75	18,67	0,15	50,00	1,00	0,45	0,00
Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	14,67	79,67	0,18	45,45	1,25	6,65	3,16
Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	27,00	142,08	0,19	33,33	1,17	3,79	1,84
Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem	53,25	237,42	0,22	34,78	1,13	5,25	2,20
Pośrednicy pracy i zatrudnienia	4,25	9,83	0,43	25,00	1,20	14,41	13,56

³ W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości.

Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	14,83	32,08	0,46	33,33	1,38	1,66	1,66
Układacze towarów na półkach	48,00	98,42	0,49	42,55	1,00	0,46	0,46
Tynkarze i pokrewni	77,83	147,67	0,53	35,63	1,05	5,33	2,55
Projektanci aplikacji sieciowych i multimediów	2,67	4,75	0,56	33,33	1,08	23,08	15,38
Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	27,58	46,08	0,60	44,44	1,20	0,00	0,00
Technicy sieci internetowych	8,75	10,33	0,85	30,00	1,09	50,00	35,94
Spawacze i pokrewni	220,50	246,92	0,89	48,95	1,20	3,56	0,76

W 2017 cztery elementarne grupy zawodów w skali województwa małopolskiego zostały zaliczone do zawodów zrównoważonych: *magazynierzy i pokrewni, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, zmywacze okien oraz lekarze specjaliści*. W grupie zawodów zrównoważonych najwięcej bezrobotnych, ale też najwięcej ofert pracy, dotyczyło *magazynierów i pokrewnych*.

Tabela 11. Grupa zawodów zrównoważonych w 2017 roku.

Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
RÓWNOWAGA					
Magazynierzy i pokrewni	920,42	974,58	0,94	14,36	6,52
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	76,75	80,25	0,96	10,96	4,65
Zmywacze okien	2,00	2,08	0,96	0,00	0,00
Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	13,00	13,42	0,97	0,00	0,00

Do maksymalnej nadwyżki⁴ w 2017 r., zaklasyfikowano jeden zawód – *takielarzy i monterów konstrukcji linowych*. Z kolei w nadwyżce znalazły się 4 grupy zawodów z różnych branż, o trzy mniej niż rok wcześniej. W grupie tej najwięcej bezrobotnych występowało wśród *operatorów urządzeń telekomunikacyjnych*, jednocześnie liczba ofert pracy dla nich była najmniejsza – w konsekwencji wskaźnik dostępności ofert pracy przyjmuje najwyższą wartość.

⁴ W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości.

Tabela 12. Grupa zawodów nadwyżkowych w 2017 roku.

Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięcz na liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
MAKSYMALNA NADWYŻKA							
Takielarze i monterzy konstrukcji linowych							
NADWYŻKA							
Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	39,00	0,25	156,00	53,85	0,98	33,33	33,33
Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	13,33	1,17	11,43	66,67	0,96	35,71	14,29
Kreślarze	21,67	2,58	8,39	55,00	0,97	57,89	36,84
Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	7,83	1,67	4,70	75,00	0,75	20,00	10,00

4. Analiza umiejętności i uprawnień

Najczęściej posiadanymi przez bezrobotnych umiejętnościami w 2017 roku, niezależnie od grupy zawodów, były: *współpraca w zespole, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu oraz sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna*. Natomiast umiejętności jakie były wymagane od kandydatów do pracy zależą od zawodu. Dla przykładu u pracowników biurowych najbardziej pożądane były *wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków*, a u operatorów i monterów maszyn i urządzeń *sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna*. Wykaz umiejętności posiadanych przez bezrobotnych i także wymaganych w ofertach pracy dla poszczególnych wielkich grup zawodów zawiera tabela 13.

Tabela 13. Umiejętności posiadane przez bezrobotnych oraz wymagane przez pracodawców w 2017 roku według wielkich grup zawodów.

Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	Współpraca w zespole	5,91	Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	10,87
	Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	5,72	Komunikacja ustna/ komunikatywność	9,29
	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,65	Znajomość języków obcych	8,35
	Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,88	Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	5,67
	Wykonywanie obliczeń	3,68	Planowanie i organizacja pracy własnej	5,51
SPECJALIŚCI	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	9,63	Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	8,00
	Współpraca w zespole	9,62	Planowanie i organizacja pracy własnej	5,81
	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,35	Współpraca w zespole	3,97

Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
	Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,11	Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	2,69
	Znajomość języków obcych	5,96	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,37
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	8,26	Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	12,20
	Współpraca w zespole	10,27	Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	12,20
	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	7,56	Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,83
	Komunikacja ustna/ komunikatywność	5,11	Współpraca w zespole	1,63
	Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4,85	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,22
PRACOWNICY BIUROWI	Współpraca w zespole	8,72	Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	71,13
	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	6,39	Komunikacja ustna/ komunikatywność	2,03
	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,27	Planowanie i organizacja pracy własnej	1,58
	Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4,76	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	1,37
	Komunikacja ustna/ komunikatywność	4,23	Współpraca w zespole	1,31
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	Współpraca w zespole	11,88	Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	9,66
	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	9,12	Komunikacja ustna/ komunikatywność	2,20
	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	5,93	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,82
	Komunikacja ustna/ komunikatywność	5,31	Planowanie i organizacja pracy własnej	0,75
	Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	5,00	Znajomość języków obcych	0,56
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	Współpraca w zespole	11,32	Współpraca w zespole	1,04
	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	8,25	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,69
	Komunikacja ustna/ komunikatywność	3,93	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,35
	Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,45		
	Wykonywanie obliczeń	3,17		
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	Współpraca w zespole	10,94	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,63
	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	9,13	Współpraca w zespole	0,40
	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	4,68	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,32
	Komunikacja ustna/ komunikatywność	4,12	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,10
	Planowanie i organizacja pracy własnej	3,67	Planowanie i organizacja pracy własnej	0,07
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	Współpraca w zespole	12,00	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,39
	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	10,10	Współpraca w zespole	0,47
	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,18	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,41
	Komunikacja ustna/ komunikatywność	4,60	Planowanie i organizacja pracy własnej	0,29
	Planowanie i organizacja pracy własnej	3,90	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,25
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	Współpraca w zespole	11,93	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,06
	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	9,49	Planowanie i organizacja pracy własnej	0,68
	Komunikacja ustna/ komunikatywność	4,08	Współpraca w zespole	0,65
	Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,68	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,22

Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
	Wykonywanie obliczeń	3,63	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,05
SIŁY ZBROJNE			Planowanie i organizacja pracy własnej	
			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	
			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	
			Komunikacja ustna/ komunikatywność	
	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,67	Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	

* Odsetek bezrobotnych wyliczony jest jako iloraz stanu bezrobotnych z danym uprawnieniem w ramach wielkiej grupy zawodów do całkowitego stanu bezrobotnych w ramach wielkiej grupy zawodów.

** Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana kwalifikacja jest wymagana do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkiej grupy zawodów (PUP+Internet).

5. Bezrobotni bez zawodu

Wśród wszystkich bezrobotnych ponad 11% to osoby bez zawodu. Wśród nich najlicniejszą grupą były osoby, które posiadały wykształcenie średnie ogólnokształcące – 28,11% wszystkich bezrobotnych (liczonych wg stanu na koniec roku 2017) oraz wykształcenie co najwyżej gimnazjalne – 27,45% bezrobotnych. Najrzadziej bez zawodu byli bezrobotni z wykształceniem wyższym oraz zasadniczym zawodowym. Biorąc pod uwagę typ ukończonej szkoły, zawodu nie posiadali przede wszystkim absolwenci liceów profilowanych – 29% wszystkich bezrobotnych, liceów ogólnokształcących – prawie 28% bezrobotnych oraz szkół przysposabiających do pracy – niecałe 26%.

Tabela 14. Bezrobotni bez zawodu w 2017 roku.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	79 217	8 944	11,29
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	17 305	4 751	27,45
zasadnicze zawodowe	21 160	436	2,06
średnie ogólnokształcące	8 619	2 423	28,11
policealne i średnie zawodowe	18 851	1 158	6,14
wyższe	13 282	176	1,33
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	8 661	393	4,54
szkoła przysposabiająca do pracy	35	9	25,71
technikum	6 108	769	12,59
liceum ogólnokształcące	6 380	1 784	27,96
liceum profilowane	131	38	29,01
technikum uzupełniające	203	12	5,91
liceum uzupełniające	314	44	14,01
szkoła policealna	1 644	133	8,09
wyższa	10 376	142	1,37
brak danych źródłowych	45 365	5 620	12,39

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
------------------	-------------------	------------------	--------------------------------------

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

6. Analiza rynku edukacyjnego

6.1. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych

Analizując sytuację uczniów w ostatnich klasach (potencjalnych absolwentów) szkół ponadgimnazjalnych w podziale na zawody można prognozować, które zawody deficytowe, nadwyżkowe lub zrównoważone mogą zmienić swój status w kolejnym roku. Prawdopodobne jest, że zawody ocenione wg metodologii Monitoringu jako deficytowe, takimi pozostaną, ponieważ nie wykazano uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, kształcących w tych zawodach. Spośród zawodów nadwyżkowych jedynie w przypadku *operatorów urządzeń telekomunikacyjnych* w ostatnich klasach kształcą się 30 uczniów. W pozostałych zawodach z tej grupy nie przewiduje się absolwentów, w związku z czym mogą one wypaść z grupy zawodów nadwyżkowych. W zawodach ocenionych jako zrównoważone również nie odnotowano uczniów ostatnich klas, zatem to nie napływ absolwentów, a sytuacja na rynku (tworzone i likwidowane miejsca pracy) będzie miała bezpośredni wpływ na to czy zawód ciągle będzie zaliczany do tej grupy.

Tabela 15. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych i nadwyżkowych w roku szkolnym 2017/2018.

Zawody deficytowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2222	Pielęgniarki z tytułem specjalisty	0
2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimedii	0
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0
3514	Technicy sieci internetowych	0
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
6340	Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	0
7123	Tynkarze i pokrewni	0
7212	Spawacze i pokrewni	0
8321	Kierowcy motocykli	0
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątnięciem	0
9334	Układacze towarów na półkach	0
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	0

Zawody nadwyżkowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	0
3118	Kreślarze	0
3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	30
7215	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	0
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	0

Zawody zrównoważone

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
---------------------------	--	--

Kod	Nazwa	
2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	0
4321	Magazynierzy i pokrewni	0
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0
9123	Zmywacze okien	0

Miernikiem służącym do określenia typów szkół, których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów. Informuje on o odsetku, jaki stanowią bezrobotni absolwenci w ogólnej liczbie absolwentów szkół danego typu. Im niższe wartości wskaźnika, tym dany typ szkoły lepiej przygotowuje swoich uczniów do wejścia na rynek pracy. Wskaźnik obliczony na koniec grudnia 2017 roku, że najłatwiej znajdują zatrudnienie absolwenci szkół przysposabiających do pracy, a najtrudniej znaleźć prace absolwentom liceów uzupełniających (tabela 16).

Tabela 16. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017 roku.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	Posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	5 543	3 063	725	13,08%
szkoła przysposabiająca do pracy	181	0	6	3,31%
technikum	11 559	8 621	906	7,84%
liceum ogólnokształcące	16 899	0	568	3,36%
liceum profilowane	109	0	12	11,01%
liceum uzupełniające	6	0	25	416,67%
szkoła policealna	5 783	3 844	181	3,13%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

6.2. Absolwenci szkół wyższych

Ponieważ na dzień przygotowania niniejszego raportu nie zostały udostępnione dane o liczbie studentów kształcących się na ostatnich latach szkół wyższych, nie można porównać liczby przyszłych absolwentów kształconych na poszczególnych kierunkach z liczbą osób bezrobotnych w danym zawodzie posiadających wyższe wykształcenie. Wg danych przekazanych przez GUS liczba studentów ostatnich lat w woj. małopolskim na koniec listopada przekroczyła 46,5 tys. Liczbę studentów na ostatnim roku studiów wg typów szkół, przedstawiono w tabeli 17.

Tabela 17. Studenci ostatnich lat studiów (łącznie z cudzoziemcami) wg typów, stan w dniu 31.XI.2017 r.

Typ szkoły	Liczba studentów na ostatnim roku studiów
Ogółem, w tym:	46 580
Uniwersytety	12 256
Wyższe Szkoły Techniczne	9 160
Wyższe Szkoły Rolnicze	1 846
Wyższe Szkoły Ekonomiczne	8 201

Wyższe Szkoły Pedagogiczne	5 097
Akademie Wychowania Fizycznego	1 390
Wyższe Szkoły Artystyczne	654
Wyższe Szkoły Teologiczne	506
Pozostałe Szkoły Wyższe	7 470

7. Analiza lokalnych rynków pracy na bazie badania kwestionariuszowego

Wg założeń MZDiN pełniejszy obraz kierunków oraz natężenia zmian zachodzących w strukturze na lokalnym rynku pracy pozwoli nakreślić analiza zatrudnienia oparta o badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw. Badanie przygotowywane przez powiatowe urzędy pracy pośrednio pozwala na porównanie oczekiwań pracodawców z cechami osób zarejestrowanych jako bezrobotne.

Do szczegółowych celów badania zaliczono uzyskanie informacji o:

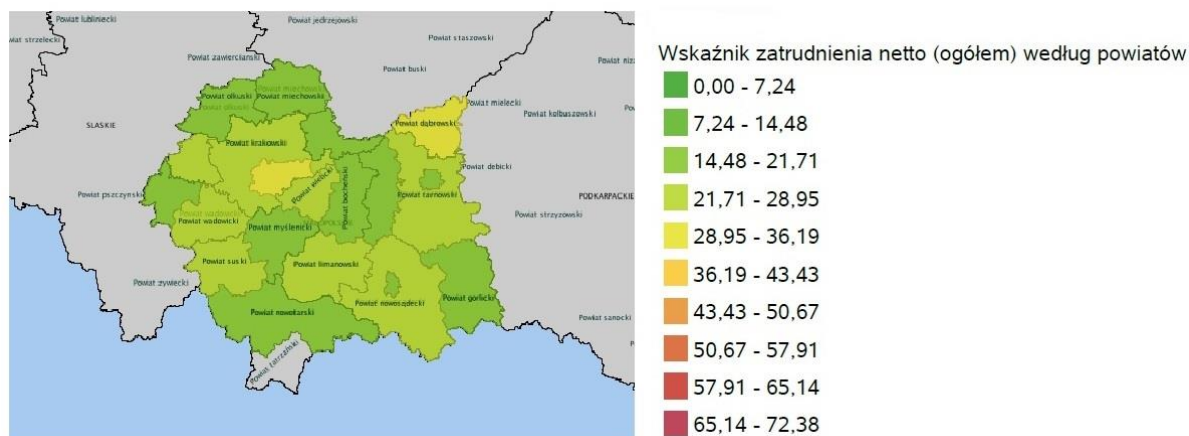
- dokonanych (ujęcie diagnostyczne) oraz planowanych (ujęcie prognostyczne) kierunkach zmian zatrudnienia oraz ich skali w przedsiębiorstwach,
- dokonanych zmianach w zatrudnieniu przedsiębiorstw, w podziale na wielkie grupy zawodów (zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy),
- planowanych zmianach dotyczących zatrudnienia, z uwzględnieniem wielkich grup zawodów oraz umiejętności najbardziej pożądanym przez pracodawcę w danym zawodzie/specjalności,
- stopniu przygotowania kandydatów do pracy na dane stanowisko,
- problemach zgłaszanych przez przedsiębiorstwa w procesie rekrutacji pracowników – w ujęciu zawodów oraz umiejętności najczęściej brakujących kandydatom do pracy,
- roli powiatowych urzędów pracy w kwestii poszukiwania nowych pracowników przez firmy na lokalnym rynku pracy.

Metodologia Monitoringu zakłada przeprowadzenie badania raz w roku wśród podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu. W niniejszym raporcie prezentowane są wyniki badania w ujęciu terytorialnym. Bardziej szczegółowe wyniki dla poszczególnych powiatów prezentowane są w raportach powiatowych MZDiN.

Wskaźnik zatrudnienia nett jest obliczany jako różnica frakcji odpowiedzi pozytywnych i negatywnych udzielonych przez badanych przedsiębiorców. Saldo odpowiedzi na pytania diagnostyczne w okresie badawczym przyjmuje wartości od -100 do +100. Wartości ujemne oznaczają pogorszenie sytuacji w przedsiębiorstwie. Im niższa wartość prezentowanych indeksów tym wyższy odsetek firm deklaruje zmniejszanie w obszarze zatrudnienia. Przykładowo wartość -100 uzyskiwana

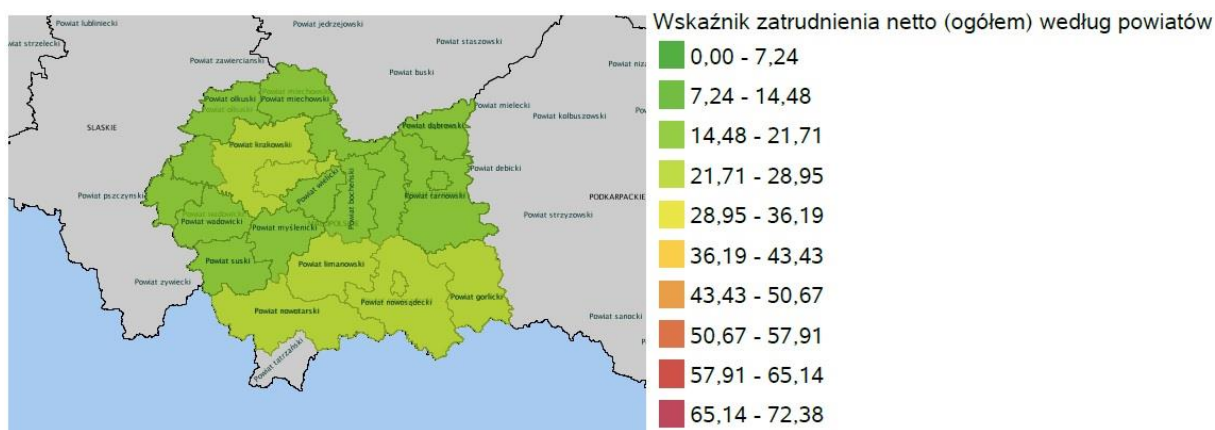
jest w przypadku kiedy 100% firm biorących udział w badaniu sygnalizuje w danym pytaniu redukcję poziomu zatrudnienia. Ujemną wartość, ale większą niż -100, wskaźnik przyjmuje wtedy gdy liczba firm redukujących personel przewyższa liczbę przedsiębiorstw zwiększających zatrudnienie. Wartości wskaźnika w poszczególnych powiatach odzwierciedla dobrą kondycję małopolskich przedsiębiorstw (rys. 4).

Rysunek 4. Wskaźnik zatrudnienia netto (ogółem) według powiatów w 2017 roku

Pozytywne nastroje przedsiębiorców widać także w prognozach zatrudnienia – w całym województwie małopolskim przedsiębiorcy planują zwiększenie zatrudnienia, choć nie będą to zmiany radykalne (rys. 5).

Rysunek 5. Wskaźnik prognozy zatrudnienia netto (ogółem) według powiatów w 2017 roku

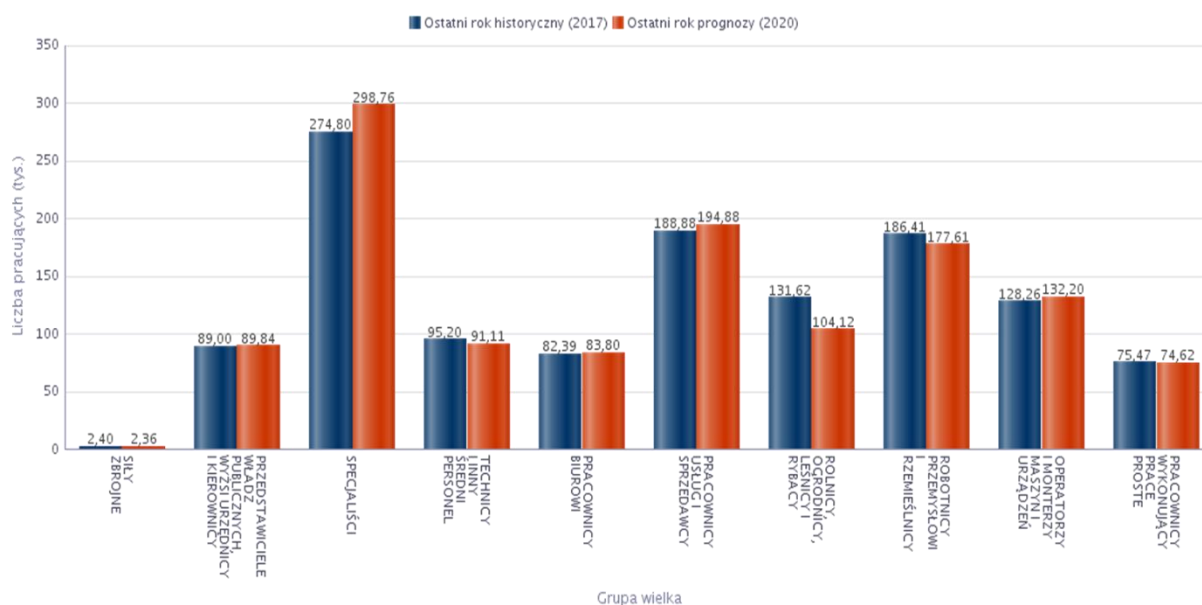
8. Prognoza wojewódzkiego rynku pracy

Informacje o przewidywanej strukturze zatrudnienia według wielkich i średnich grup zawodów mogą być przydatne między innymi do planowania działań dopasowujących system szkolnictwa zawodowego i szkolnictwa wyższego do potrzeb rynku pracy. Ponadto, identyfikacja grup zawodów, na które w ciągu najbliższych kilku lat szacowany jest największy wzrost/spadek zapotrzebowania, może być przydatna w procesie modyfikacji treści kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych i szkołach wyższych. Może też być uzasadnieniem dla ograniczania naboru uczniów i studentów „nieprzyszłościowe” kierunki kształcenia oraz dla położenia nacisku na kształcenie w bardziej perspektywicznych kierunkach.

Na poziomie wojewódzkim metodologia prognozowania opiera się na konstrukcji modelu od strony popytowej rynku pracy (liczby pracujących), jednocześnie zachowując kontrolę strony podażowej (liczba ludności, współczynnik aktywności zawodowej). Dodatkowo system ten zasilany jest danymi z Banku Danych Lokalnych (GUS) oraz informacjami pochodzącymi z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (GUS).

Z prognozy wynika, że w ciągu trzech lat (2017-2020) najbardziej wzrośnie liczba pracujących w wielkiej grupie zawodowej *specjaliści* – o 24 tys. osób. Z kolei największy spadek nastąpi wśród rolników, ogrodników, leśników i rybaków – o 27,5 osób. Najwyższy procentowy wzrost dotyczył będzie również specjalistów – 8,7%, ale także sił zbrojnych – 8,3% (choć w liczbach bezwzględnych liczba pracujących będzie wyższa tylko o 200 osób).

Rysunek 6. Zmiana liczby pracujących w wielkich grupach zawodowych w latach 2017 i 2020

Podsumowanie

- Na koniec 2017 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w woj. małopolskim wynosiła 5,4%, o 1,3 pkt. proc. mniej niż na koniec w roku 2016. Natomiast wartość stopy bezrobocia rejestrowanego w Polsce wyniosła w tym czasie 6,6%, czyli o 1,7 punktu procentowego mniej niż na koniec 2016 r.
- W 2017 roku zmniejszała się liczba zarejestrowanych bezrobotnych – w końcu grudnia w powiatowych urzędach pracy było zarejestrowanych 79,4 tys. osób, co oznacza spadek o 17 tys. osób (tj. o 18%) w ciągu roku.
- Największa liczba bezrobotnych w 2017 roku (stan na koniec okresu) dotyczyła *sprzedawców sklepowych, kucharzy, pracowników obsługi biurowej i robotników wykonujących prace proste w budownictwie ogólnym*.
- Najwyższą wartość miernika płynności bezrobotnych odnotowano w zawodach *klasyfikatorzy żywności i pokrewni oraz klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych*.
- Miernik płynności bezrobotnych na poziomie 0 (brak odpływu bezrobotnych) dotyczył dwóch elementarnych grup zawodów – *pielęgniarki z tytułem specjalisty i sędziowie*.
- Bezrobotni *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy oraz pracownicy wykonujący prace proste* częściej wykazywani są w rejestrach PUP. *Technicy i inny średni personel oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* to grupy zawodów częściej identyfikowane poza PUP (np. BAEL).
- Oferty pracy dla większości zawodów trafiają do powiatowych urzędach pracy. Natomiast *specjalistów, techników oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników* częściej szuka się na tzw. wolnym rynku, np. za pomocą Internetu.
- Według badania popytu na pracę realizowanego przez GUS, w województwie małopolskim w 2017 roku największą liczbę pracujących odnotowano w pierwszym i drugim kwartale. Z kolei najwięcej wolnych miejsc pracy było w trzecim kwartale roku.
- Płynność miejsc pracy, czyli różnica pomiędzy miejscami pracy nowo utworzonymi, a zlikwidowanymi była najwyższa w I kwartale, natomiast najniższa w kwartale ostatnim .
- W 2017 roku jeden zawód – *kierowcy motocykli* zakwalifikowano, wg metodologii MZDiN, do grupy maksymalnie deficytowych. W deficycie znalazło się 12 zawodów. W grupie zawodów deficytowych było najwięcej bezrobotnych *spawaczy i tynkarzy*.
- W maksymalnej nadwyżce w 2017 roku znalazł się jeden zawód – *takielarze i monterzy konstrukcji linowych*, a w nadwyżce „zwykłej” 4 zawody z różnych branż. W grupie nadwyżek najwięcej jest bezrobotnych *operatorów urządzeń telekomunikacyjnych*.
- Najczęściej posiadanymi przez bezrobotnych umiejętnościami były, niezależnie od grupy zawodów, *współpraca w zespole, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu oraz sprawność*

psychofizyczna i psychomotoryczna. Natomiast umiejętności, jakie były wymagane od kandydatów do pracy zależą od zawodu.

- Wśród bezrobotnych bez zawodu najliczniejszą grupę stanowiły osoby, które posiadały wykształcenie średnie ogólnokształcące. Najrzadziej bez zawodu byli bezrobotni z wykształceniem wyższym oraz zasadniczym zawodowym.
- Wskaźnik frakcji bezrobotnych pokazuje, że najłatwiej znajdują zatrudnienie absolwenci szkół przysposabiających do pracy, a najtrudniej znaleźć prace absolwentom liceów uzupełniających.
- Małopolscy przedsiębiorcy pozytywnie oceniają sytuację na rynku pracy oraz optymistycznie patrzą w przyszłość – w całym województwie małopolskim przedsiębiorcy planują zwiększenie zatrudnienia, choć nie będą to radykalne zmiany.
- Wg prognozy liczby pracujących, do roku 2020 najbardziej wzrośnie liczba pracujących w wielkiej grupie zawodowej *specjaliści*, z kolei największy spadek pracujących nastąpi wśród *rolników, ogrodników, leśników i rybaków*.

Spis tabel, wykresów i rysunków

Tabela 1. Wielkie grupy zawodów – liczba bezrobotnych oraz napływy ofert pracy w 2017 roku.....	5
Tabela 2. Zawody z największą liczbą bezrobotnych zarejestrowanych w 2017 r. - wg grup elementarnych.....	6
Tabela 3. Grupy zawodów, które uzyskały najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia.	7
Tabela 4. Grupy zawodów, które uzyskały najwyższy wskaźnik płynności bezrobotnych.	7
Tabela 5. Lista zawodów, które uzyskały najniższy wskaźnik płynności bezrobotnych.	8
Tabela 6. Bezrobotni w 2017 roku – wg rejestrów PUP oraz wg BAEL.	9
Tabela 7. Oferty pracy w 2017 roku.	10
Tabela 8. Podstawowe charakterystyki rynku pracy – pracujący oraz wolne miejsca pracy (w tys.) według wielkich grup zawodów w 2017 roku.	11
Tabela 9. Zlikwidowane i nowo utworzone miejsca pracy (w tys.) w 2017 roku (stan w okresie sprawozdawczym).....	12
Tabela 10. Grupa zawodów deficytowych w 2017 roku.	12
Tabela 11. Grupa zawodów zrównoważonych w 2017 roku.....	13
Tabela 12. Grupa zawodów nadwyżkowych w 2017 roku.....	14
Tabela 13. Umiejętności posiadane przez bezrobotnych oraz wymagane przez pracodawców w 2017 roku według wielkich grup zawodów.....	14
Tabela 14. Bezrobotni bez zawodu w 2017 roku.	16
Tabela 15. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych i nadwyżkowych w roku szkolnym 2017/2018.	17
Tabela 16. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017 roku.	18
Tabela 17. Studenci ostatnich lat studiów (łącznie z cudzoziemcami) wg typów, stan w dniu 31.XI.2017 r.	18
Rysunek 1. Stopa bezrobocia (w %) w Polsce i w woj. małopolskim, stan na 31 grudnia 2017 r.	3
Rysunek 2. Zmiany liczby bezrobotnych w woj. małopolskim w latach 2014-2017.....	4
Rysunek 3. Napływ i odpływ bezrobotnych do/z powiatowych urzędów pracy województwa małopolskiego w latach 2014-2017.....	4
Rysunek 4. Wskaźnik zatrudnienia netto (ogółem) według powiatów w 2017 roku	20
Rysunek 5. Wskaźnik prognozy zatrudnienia netto (ogółem) według powiatów w 2017 roku	20
Rysunek 6. Zmiana liczby pracujących w wielkich grupach zawodowych w latach 2017 i 2020.....	21